

MITÄ TAPAHTUU NARODNIKKIEN KESKUUEDESSA JA MITÄ TAPAHTUU MAASEUDULLA?

Aikakauslehti „Russkoje Bogatstvo” osoittaa meille juuri ne Venäjän elämässä olevat narodnikkilaisen eli trudovikkilaisen suuntauksen eli virtauksen kaksi haarautumaa, jotka voidaan havaita muidenkin poliittisen tiedon suoranaistempien, välittömämpien lähteiden kautta.

Palauttakaamme mieleen esimerkiksi keskustelut I ja II Duumassa. Valitettavasti molempien Duumain pikakirjoituspöytäkirjat on nyt poistettu myynnistä. Olkoon miten tahansa, mutta näissä pöytäkirjoissa oleva Venäjän talonpoikaiston ja Venäjän trudovikkilaisuuden katsantokantojen ja pyrkimysten tutkimiseen kelpaava valtava poliittinen aineisto on jo tullut ja osittain tulee vastaisuudessa jokaisen sivistyneen ihmisen käytettäväksi. Tästä aineistosta juontuva perusjohtopäätös on se, että *sivistyneistöön kuuluvat* trudovikit (mukaan luettuna myös sivistyneistöön kuuluvat eserrät) ja *talonpoikaistrudovikit* ovat olemukseltaan erilaisia poliittisia virtauksia.

Sivistyneistöön kuuluvia narodnikkeja vetää puoleensa sovitteluhenkinen eli „yleisinhimillinen” sanahelinä. Heissä on aina liberaalin tuntua. Luokkataistelukanta on heille elimellisesti vieras. He ovat lavertelijoita. He vetävät demokraattista talonpoikaistoa *taaksepäin*, elävästä ja välittömästä taistelusta luokkaviihollistaan vastaan hämärän, tuskalla pinnistetyn, voimattoman muka sosialistisen sanahelinän pariin.

Talonpoikaisnarodnikit ovat kahdessa ensi Duumassa tulta ja intomieltä. He ovat kokonaan välittömän ja päättäväisen toiminnan tavoittelun vallassa. He ovat takapajuisia, sivistymättömiä, naiiveja, mutta luokkaviihollistaan vastaan

he nousevat niin suorasukaisina, leppymättöminä ja sellaisen vihan tuntein, että *huomaatte* heidän olevan vakava yhteiskunnallinen voima.

Toisin sanoen: sivistyneistöön kuuluvat narodnikit ovat tavattoman huonoja sosialisteja ja häilyviä demokraatteja. Talonpoikaistrudovikit eivät lainkaan pelaa sosialismia, joka on heille ehdottoman vierasta, mutta he ovat „sielultaan” vilpittömiä, tulsia ja voimakkaita demokraatteja. Voittaako Venäjällä talonpoikaisdemokratia, sitä ei voi kukaan etukäteen sanoa, sillä se riippuu kovin monimutkaisista objektiivisista ehdoista. Mutta on aivan epäilemättöntä, että trudovikkitalonpoikaisto *voi* saavuttaa voiton vain *vastoin* niitä tendenssejä, joita narodnikkilaisintelligenssi tuo sen liikkeeseen. Elinvoimaiset, verokset, vilpittömät demokraattiset ainekset *voivat* saavuttaa voiton suotuisan historiallisen tilanteen vallitessa,— mutta „socialistinen” *sanahelinä*, narodnikkilainen lavertelu ei voita koskaan.

Tämä johtopäätös on mielestäni eräs Venäjän vallankumouksen tärkeimmistä opetuksista ja toivon voivani perustella sen jolloinkin toisten erittelemällä yksityiskohdaisesti narodnikkien kahdessa ensimmäisessä Duumassa pitämät puheet ja käyttämällä muuta poliittista aineistoa vuosilta 1905—1907. Nyt sen sijaan haluaisin osoittaa tälle johtopäätökselle erinomaisen vahvistuksen, joka on „Russkoje Bogatstvo”, narodnikkien tärkeimmän ja vakaimman äänenkannattajan, viimeksi ilmestyneessä (1912, № 12) nitessä.

Tässä nitessä olevat kaksi artikkelia ovat vaikutukseltaan kieltämättä tyypillisiä. Hra A. V. P:n artikkeli („Kansansosialismi vai proletaarinen sosialismi?”) on mallinäyte „kansansosialistien” ja eserrien intelligenssimäisistä järkeilyistä.

Jos Venäjän talonpoikaiston joukkovoiman olisi kiertämättä suuntauduttava sinne, minne se herrojen A. V. P:n ja kumpp. *järkeilyjen* mukaan „suuntautuu”, niin Venäjän porvarillisen demokratian asia olisi auttamattomasti hävitty. Sillä fraaseista ja lavertelusta *ei voi* syntyä historiallista *toimintoa*. Tällainen narodnikkilaisuus olisi auttamattomasti hedelmätön.

Hra Krjukovin artikkelissa „Ilman tulta” eräs imelä pappipahanen kertoo talonpoikaistosta ja talonpoikain

elämästä sekä heidän psykologiastaan kuvaten talonpoikaiston juuri sellaiseksi, jollaisena se *itse* on esiintynyt ja esiintyy. Jos tuo kuvaus on oikea, niin Venäjän porvarillisten kansanjoukkojen — nimenomaan talonpoikaiston hahmossa — osana on oleva suuri historiallinen toiminto, jolla on kaikki mahdollisuudet päästä voitolle, jos myötäseuraavat tapahtumat muodostavat hiukankin suotuisan tilanteen.

Selittääksemme tätä luonnehdimme lyhyesti hra A. V. P:n „aatteita” ja esitämme muutamia sitaatteja imelän papin esittämästä Venäjän talonpoikaiston kuvauksesta.

Hra A. V. P. puoltaa narodnikkilaisuuden perustoja „Zavety” julkaisun kynäilijän Suhanovin hyökkäilyiltä, joka *luopuu* marxilaisuuden hyväksi useista narodnikkilaisuuden kardinaalisista teoreettisista väittämistä julistaen samalla jotain marxilaisten ja narodnikkien yhteenliittymisen tapaista.

Hra A. V. P. ei ole yhteenliittymistä vastaan, mutta hän ei aio „luopua” narodnikkilaisuuden periaatteista. Ja juuri se, että tällainen kieltämättä pätevä ja huomattava narodnikki kuin hra A. V. P. *puoltaa* narodnikkilaisuuden periaatteiden puhtautta ja järkkymättömyyttä, osoittaa selväkin selvemmin hänen asenteensa täydellisen *toivottomuuden*, *tällaisen* narodnikkilaisuuden *ehdottoman elinkyvyttömyyden*.

Hra Suhanov on mennyt puheissaan niin pitkälle, että hän pitää luonnostaan sosialistisena luokkana vain proletariaattia. Tietenkin, jos ajatellaan vähänkin johdonmukaisesti, niin se merkitsee marxilaisuuden tunnustamista ja suuren ristin vetämistä narodnikkilaisen *sosialismin* yli.

Hra A. V. P. nousee hra Suhanovia vastaan, mutta hänen argumenttinsa ovat jotain ennenkuulumattoman surkeaa. Ne ovat pelkkiä varauksia, korjauksia, kysymysmerkkejä ja eklektisiä huomautuksia siitä, että revisionismi „paisuttaa liiaksi” niitä korjauksia, joita elämä tuo teoriaan, kun taas ortodoksia turhaan kiistää ne. Hra A. V. P:n tarjoama sekasotku on prikulleen samanlaista kuin kaikkien Euroopan maiden „humanitäärisen” porvariston tavanomaiset vastaväitteet luokkataistelua ja luokkasosialismia vastaan.

Sitä yleisesti tunnettua perustosiasiaa, että koko maailmassa vain proletariaatti käy jokapäiväistä järjestelmällistä taistelua pääomaa vastaan, että juuri proletariaatti on

sosialististen puolueiden joukkotuki, hra A. V. P. ei rohkene kieltää. Että talonpoikaistossa ilmenee vaikka heikkoakin sosialistisuutta *sitä vähemmän, mitä vapaampi* maa on poliittisesti,— sen hra A. V. P. 'varmasti tietää. Ja *sotkeakseen* asian hän yksinkertaisesti *leikkii* Euroopan porvarillisten professorien ja opportunistien irrallisilla ajatuksentriekaleilla eikä edes yritä esittää marxilaisuutta vastaan mitään sellaista, mikä hiukankin muistuttaisi eheää, suoraa ja selvää yhteiskunnallista teoriaa.

Sen tähden ei ole mitään sen ikävämpää kuin hra A. V. P:n artikkeli. Ei ole mitään, mikä ilmaisisi havainnollisemmin Venäjän narodnikkilaisen *sosialismin* täydellisen aatteellisen kuoleman. Se on kuollut. Hra A. V. P:n „aatteet” löydätte täydellisesti mistä tahansa Lännen porvarillisesta sosialireformatorisesta julkaisusta. Niiden kumoaminenkin on ikävystyttävää.

Mutta kun Venäjän narodnikkilainen *sosialismi* on kuollut, kun vuoden 1905 vallankumous on sen surmannut ja hrat A. V. P:t haudanneet, kun siitä on jäljellä vain mätä fraasi, niin Venäjän demokraattiset talonpoikaisjoukot, jotka eivät suinkaan ole sosialistisia, vaan yhtä porvarillisia kuin vuoden 1860 Amerikan, XVIII vuosisadan loppupuolen Ranskan, XIX vuosisadan alkupuoliskon Saksan j.n.e. j.n.e. demokraattiset joukot, nämä demokraattiset joukot *elävät*.

Imelän papin maaseutua koskeva kertomus, jonka hra Krjukov esittää, vahvistaa sanotun täydellisesti. Ja se, mitä Krjukov tiedottaa — huomautamme ohimennen,— juontuu ehkä vielä selvemmin ja täsmällisemmin demokratian tunnetun vihollisen, vehiläisen Bulgakovin havainnoista, jotka on julkaistu „Russkaja Myslissä” (1912, № 11: „Vaa-leissa”).

„Orjamielisyyttä ja pelkuruutta”, sanoo Krjukovin pappi Venäjän papistosta, „sitä on aina ollut.. Mutta ero on siinä, ettei milloinkaan ole ollut näin *pöyristyttävän rauhallista* ja vaiteliasta kirkosta irtoamista kuin nyt. Aivan kuin elämän henki kirkossa olisi sammunut. Toistan: ei ainoastaan intelligenssi ole irronnut.— kansa on irronnut... se on tunnustettava,— olenhan kaksi vuotta ollut maaseutupappina”.

Imelä pappi muistelee vuotta 1905. Pappiraiska oli selittänyt silloin talonpojille manifestia.

„Ja minä kun odotin silmäin avautumista”, ruikuttaa hän, „lujaa liittoa, *rakkautta*, raittiutta, selvää järkeä, heräämistä, tarmoa... Silmät ikään kuin avautuivatkin, mutta yhteenliittymisen asemesta syntyikin

vihaa ja eripuraisuutta. Ja kaikkein ensimmäiseksi maaseutu tönäisi juuri minuakin, ja tönäisi aika lujasti. Olin mielestäni pitävinäni koko sielun ja sydämen pohjasta sen puolta... Selitin niitä samaisia vapauksia ynnä muuta sellaista. Ja kyllä väki kuunteli! Luulin, ettei mitään sen laajasuuntaisempaa kuin minun puheeni voi ollakaan, mutta eipäs... maalle tunkeutui toisenlasiakin puheita. Ja nuo uudet selittäjät keittivät paljon sakeamman sopan: puhuivat maasta, tasa-arvoisuudesta ja herroista. *Musikat tietenkkin ymmärsivät ja omaksuivat sen silmänräpäyksessä.* Ja ensi töikseen tulivat luokseni ja ilmoittivat, etteivät he maksa minulle papinsaatavia kahta sataa, vaan sata...

...Mutta erikoisesti mieltäni ei kuitenkaan *katkeroitannut* tämä, sadan ruplan asia, vaan kaikki se yhdessä, mikä uudisti maaseudun kasvot sellaisella tulipalokiireellä. Jos miltä puolelta koetettiin avata sen silmät, poistaa kaihtimet, luoda valoa sen pimeyteen! Ja jos totta puhutaan, niin onnistuttiinkin. Sokea näki kuin näkikin valonpilkahduksen ja siitä hetkestä alkaen hän ei ollut enää sokea... vaikei hänestä tullutkaan täysin näkevä. Mutta tuo puolittainen näkökyky toi tullessaan hänelle vain murheellisen tietoisuuden ja ahdistavan vihan... Ja kuka ties, ehkä hän joskus huokaa tietämättömyyttään. Maaseudulla vallitsee nyt sellainen viha, ihan sellainen, että tuntuu kuin koko ilma olisi nyt sen kyllästämä... Veitsi, nuija, punainen kukko. Voimattomuuden silminnähtävyys, katkerat, kostamattomat loukkaukset, eripuraisuus, sokea viha, kateus kaikkea parempaa, kodikkaampaa, vauraampaa kohtaan. Oli sitä tietysti ennenkin kateutta, vihaa ja surua kuin myös löyhkäävää syntiä, mutta ihmiset uskoivat jumalan tahtoon ja maallisen hyvän turhuuteen, he uskoivat ja he *jaksoivat kärsiä* toivossa päästä taivaaseen. Nyt ei enää ole tuota uskoa. Nyt siellä on tällainen usko: me olemme orjuuttajia, he—orjuutettuja. Kaikista vapautta koskevista puheista on maaseudun maaperälle kasvanut rikkaruohoa... Ja nyt sitten tuo uusi maalaki,—veli nousi veljeään vastaan, poika isäänsä vastaan, naapuri naapuriaan vastaan! On syntynyt sellainen viha ja sekamelska, että maaseutu tukehtuu siihen, varmasti tukehtuu”.

Alleiviivasimme eräitä tässä imelän papin (mitä aidoin intelligenssiin kuuluva narodnikki!) maaseutukuvauksessa esiintyviä erikoisen luonteenomaisia sanoja.

Pappiraiska on „rakkauden” puoltaja, „vihan” vastustaja. Siinä suhteessa hänen mielipiteensä käyvät täysin yhteen sen tolstoilaisen (voidaan sanoa myös: sen kristillisen) syvästi taantumuksellisen mielipiteen kanssa, jota kadettimme ja heidän kaltaisensa jatkuvasti kehittälevät. Tuollainen pappiraiska varmasti haaveilee mielellään jostain „maan sosialisoinnista”, lavertelee osuustoiminnan „sosialistisesta” merkityksestä ja „maanomistusnormeista”, mutta kun kysymykseen tuli viha „rakkauden” asemesta, niin silloin hän alkoi heti perua, hän velttoni ja pillahiti itkuun.

Sanahelinästä, fraaseista koostunutta „sosialismia” („kansan sosialismia eikä proletaarista sosialismia”) kuinka paljon hyvänsä, sen Euroopassakin jokainen kirjantaitava pikkuporvari hyväksyy. Mutta jos kysymyksessä on „viha” „rakkauden” asemesta, niin silloin tuli loppu. Humaanista fraasisosialismia me kannatamme; vallankumouksellista demokratiaa — vastustamme.

Siinä, mitä imelä pappi sanoo kuluneesta aiheesta, „huliganismista” maaseudulla, ei ole tosiasiallisesti mitään uutta. Mutta hänen omasta kertomuksestaan näkyy selvästi, että „huliganismi” on *maaorjuuden kannattajien* tuoma käsite. „Katkeria, kostamattomia loukkauksia” — sellaista tämä imelä pappi toteaa. Ja se on epäilemättä jotain sellaista, joka on hyvin kaukana „huliganismista”.

Taistelussa narodnikkilaisuutta vastaan marxilaiset ovat jo kauan sitten pitäneet tehtävänään hävittää manilovilaisuus, imelät fraasit, sentimentaalinen luokkien yläpuolella oleva katsantokanta, äitelä „kansan”-sosialismi, joka sopii jonkin liikehommailussa ja afääreissa paatuneen ranskalaisen „radikaalisosialistin” arvolle. Mutta marxilaiset ovat samalla jo kauan sitten pitäneet yhtä välttämättömänä tehtävänään *demokraattisen* ydinosan erottamista narodnikkien katsantokannoista. Narodnikkien sosialismi on mätä ja haiseva raato. Demokraattiset talonpoikaisjoukot, jos Krjukovin imelä pappiraiska antaa niistä oikean kuvan, ovat Venäjällä elävä voima. Ja niiden pitääkin välttämättä olla elävä voima, niin kauan kuin Purishkevitshit ovat isäntinä, kunnes kolmekymmentä miljoonaa kerrallaan kärsii nälänhätää.

„Sokeaa vihaa”, sanotaan meille. Ensinnäkään siinä ei ole koko totuus. Mihin tuo viha kohdistuu, sitä eivät näe Purishkevitshit, eivät näe virkamiehet eikä kaunosieluinen intelligenssi. Toiseksi, olihan Venäjällä jopa työväenliikkeen alkuaikoina tiettyä „sokean vihan” ainesta, esimerkiksi koneiden särkeamisen muodossa viime vuosisadan 60—80-luvun lakoissa. Se meni pian ohi. Asian ydin ei ole siinä. Olisi typerää vaatia „valkoisia hansikkaita” henkilöiltä, jotka menettävät kärsivällisyytensä kyseisessä tilanteessa.

Oleellista on se, että kieltäydytään jyrkästi vanhasta, toivottoman taantumuksellisesta maailmankäsityksestä,

omaksutaan syvällisesti nimenomaan se oppi „riistetyistä”, joka on elävän elämän eikä sikeän unen takeena.

Narodnikkien sosialismi, kaikkein vasemmistolaisinkin, on mädännyt. Demokraattisten joukkojen puhdistaminen, valistaminen, herättäminen ja yhteenliittäminen pitäen perustana tietoista kieltäytymistä „rakkauden”, „kärsivällisyyden” y.m.s. opeista, se on elävä ja elämää vastaava tehtävä. Imelä pappiraiska suree. Meillä taas on syytä iloita siitä, että on olemassa valtava virkeän toiminran sarka.

*„Prosvestshenije” № 2,
helmikuu 1913
Allekirjoitus: V. I.*

*Julkaistaan aikakauslehti
„Prosvestshenijen”
tekstin mukaan*
